

УДК: 658.512.4

**УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМСТВА**

Мельник А.О., студент
Остапчук А.Д., к.е.н., доцент кафедри
адміністративного менеджменту та ЗЕД,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України, м. Київ, Україна

Ефективне управління процесами матеріального забезпечення є однією з ключових складових успішної діяльності будь-якого підприємства. В умовах зростаючої конкуренції та нестабільності ринку матеріально-технічні ресурси стають стратегічним фактором, який безпосередньо впливає на рівень витрат, якість продукції та фінансові результати підприємства.

Процес матеріального забезпечення охоплює планування потреби в матеріальних ресурсах, вибір постачальників, організацію закупівель, транспортування, зберігання та контроль за використанням матеріалів. Ефективність цього процесу залежить від узгодженості всіх етапів та використання сучасних методів управління.

Одним із головних завдань системи матеріального забезпечення є оптимізація матеріальних потоків і зниження витрат без шкоди для виробничого процесу. Для цього доцільно застосовувати методи логістики, системи

управління запасами (MRP, JIT, Kanban), а також інформаційні технології — ERP-системи, що дозволяють контролювати рух матеріальних ресурсів у режимі реального часу.

Важливим чинником є вибір постачальників, який має базуватися на оцінці якості, ціни, термінів постачання та надійності партнерів. Налагоджені відносини з постачальниками сприяють зниженню ризиків перебоїв у виробництві та формуванню стабільного матеріального потоку.

Ефективне управління матеріальним забезпеченням забезпечує підприємству:

- скорочення витрат на закупівлю і зберігання;
- зниження рівня запасів без загрози зупинки виробництва;
- підвищення рентабельності та конкурентоспроможності;
- покращення взаємодії між підрозділами підприємства.

Ризики управління матеріальним забезпеченням підприємства включають перебої в поставках, коливання цін, проблеми з якістю сировини та недоліки в логістиці. Для їх подолання використовуються методи запобігання, страхування, поглинання та контролювання ризиків, що передбачає диверсифікацію постачальників, створення резервних запасів, укладання довгострокових контрактів та покращення логістичних процесів. Ризики в управлінні матеріальним забезпеченням:

–Перебої в поставках: Зрив поставок через форс-мажорні обставини, банкрутство постачальника або затримки в транспортуванні.

–Колівання цін: Непередбачувані зміни цін на сировину та матеріали, що призводить до зростання собівартості продукції.

–Проблеми з якістю: Отримання неякісної сировини, що може призвести до браку, зупинки виробництва та зменшення прибутку.

–Недоліки в логістиці: Неефективне зберігання, транспортування та видача матеріалів, що призводить до зайвих витрат та втрат.

–Недостатній рівень запасів: Недостатність запасів призводить до зупинки виробничого процесу, а надмірні запаси — до зайвих витрат на зберігання.

Шляхи подолання ризиків:

–Диверсифікація постачальників: Не залежність від одного постачальника, що знижує ризик перебоїв у поставках.

–Створення резервних запасів: Наявність запасу "на випадок непередбачуваних обставин" допомагає уникнути зупинки виробництва.

–Довгострокові контракти: Укладання довгострокових контрактів із фіксованими цінами допомагає уникнути коливань цін.

–Контроль якості: Впровадження суворого контролю якості на етапі приймання матеріалів допомагає уникнути проблем із якістю.

–Оптимізація логістики: Використання сучасних логістичних систем та методів дозволяє зменшити витрати та оптимізувати процеси зберігання та транспортування.

–Аналіз ризиків: Систематичний аналіз потенційних ризиків та їх ймовірності допомагає розробляти ефективні стратегії управління ризиками.

Ключові аспекти актуальності ефективного матеріально забезпечення підприємства:

–Зниження витрат: Раціональне управління матеріальними ресурсами дозволяє контролювати витрати, що на пряму впливає на фінансові показники підприємства, як-от прибутковість.

–Оптимізація ресурсів: Ефективне управління забезпечує оптимальне використання матеріалів, що підвищує виробничу ефективність.

–Уникнення втрат: Правильна організація процесу допомагає уникнути надлишкових запасів та пов'язаних з ними непродуктивних втрат, а також дефіциту, що може зупинити виробництво.

–Забезпечення безперервності: Управління процесами гарантує своєчасне отримання сировини, матеріалів та комплектуючих, що є необхідним для стабільної роботи та виконання виробничого плану.

–Прийняття рішень: Для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна достовірна, своєчасна та повна інформація про наявність, використання та рух матеріальних ресурсів.

– Підвищення конкурентоспроможності: Здатність підприємства ефективно управляти матеріальними потоками безпосередньо впливає на його конкурентоспроможність на ринку.

Управління процесами матеріального забезпечення потребує комплексного підходу, який передбачає інтеграцію логістичних принципів, цифрових технологій та ефективного контролю запасів. В умовах цифрової трансформації підприємства мають переходити до використання автоматизованих систем управління матеріальними потоками, що забезпечує гнучкість, прозорість і результативність усієї виробничо-збутової системи.

Список використаної літератури

1. Балабанова Л. В., Холод В. В. Логістика: теорія та практика. — К.: Центр учбової літератури, 2020. — 412 с.
2. Пономаренко В. С., Токар В. В. Управління матеріальними потоками підприємства. — Харків: ХНЕУ, 2019. — 265 с.
3. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. — 376 с.
4. Чухрай Н. І., Козак О. В. Логістика постачання та управління запасами. — Тернопіль: Екон. думка, 2022. — 290 с.
5. Christopher M. Logistics and Supply Chain Management. — 6th ed. — London: Pearson Education, 2023. — 384 p.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ЛЕЙБНИЦ-ІНСТИТУТ АГРАРНОГО РОЗВИТКУ
В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ (НІМЕЧЧИНА)
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК ВАЙЄНШТЕФАН-ТРИЗДОРФ (НІМЕЧЧИНА)
СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ (СЛОВАЧЧИНА)
ЛАТВІЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУК ПРО ЖИТТЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ (ЛАТВІЯ)

Факультет аграрного менеджменту

**Кафедра адміністративного менеджменту та
зовнішньоекономічної діяльності**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених**

**«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»**

04 листопада 2025 р.

Київ - 2025

УДК 338.43.01/.01 (075.8)

Науково-редакційна колегія:

Організаційний комітет:

ТОНХА Оксана – проректор з наукової роботи та інноваційної діяльності НУБіП України, д.с.-г.н., професор, голова оргкомітету

ОСТАПЧУК Анатолій – в.о. декана факультету аграрного менеджменту, к.е.н., доцент, співголова оргкомітету

ШЛАУДЕРЕР Ральф – керівник Міжнародної школи Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Міжнародний представник факультету сільського господарства, Представник з питань міжнародних освітніх програм і співпраці, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ГОРСЬКА Єлена – декан факультету економіки та менеджменту Словацького аграрного університету в Нітрі, доктор наук, професор, співголова оргкомітету

ПЕРЕХОЖУК Олександр – старший науковий співробітник Лейбніц-Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою, PhD, професор, співголова оргкомітету

ЗЕВЕРТЕ-РІВЗА Сандія – дослідник Латвійського університету наук про життя та технологій, PhD, доцент, співголова оргкомітету

Члени оргкомітету:

КОВТУН Олена – завідувач кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н., доцент;

БАСЮК Дарія – професор кафедри адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, д.е.н., професор

ЖЕМОЙДА Олександр – д.е.н., професор

ІБАТУЛЛІН Марат – д.е.н., професор

МОСТЕНСЬКА Тетяна – д.е.н., професор

ГОЛОМША Наталія – к.е.н., доцент

ДАВИДЕНКО Володимир – к.е.н., доцент

ДІБРОВА Лариса – к.е.н., доцент

КОВАЛЕНКО Наталія – к.е.н., доцент

КОЛЕСНИК Максим – к.е.н., доцент

КОСТЮК Ольга – к.е.н., доцент

КУЗЬМЕНКО Сергій – к.е.н., доцент

РАЛКО Олександра – к.е.н., доцент

ТЮРІНА Альона – к.е.н., доцент

ЧОРНЕНЬКА Людмила – к.е.н., доцент

ЯНЧЕВСЬКИЙ Руслан – к.е.н., доцент

ФАЙЧУК Олександр – к.е.н., доцент, секретар оргкомітету

МІЩЕНКО Іван – к.е.н., доцент, відповідальний за випуск збірника тез

Затверджено та рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради факультету аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України (*протокол №4 від 20 листопада 2025 р.*).

«СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ»: Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених, 04 листопада 2025 р. – К.: НУБіП України, 2025. – 245 с.

У збірнику представлені результати дослідження проблем сучасного менеджменту в умовах воєнного стану та інтеграції України до ЄС. Видання розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, практиків і всіх тих, хто цікавиться питаннями сучасних підходів до управління підприємствами і національним господарством.

Матеріали викладені в авторській редакції. Відповідальність за достовірність поданої інформації несуть автори.

© Кафедра адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, факультет аграрного менеджменту НУБіП України, 2025

© Автори